

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

TÜİK verilerine göre 2010 yılında suça sürüklenmiş çocuk sayısı 83 bin 393 olarak kayıtlara geçmiştir. 2023 yılında ise bu sayı %100'den fazla bir artışla 178 bin 834 olmuştur. Suça sürüklenen çocukların yıllar içerisinde katlanarak konuyu üzerinde düşünmeye değer hale getirmiştir. Devletimiz, hem 5395 sayılı kanunumuza göre hem de taraf olduğumuz Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme uyarınca çocuğun üstün yararını gözetmek, bulunduğu aile ortamında ve çevresindeki eksiklikleri gidermek, çocuğun sağlıklı gelişimine engel durumları ortadan kaldıracak adımları atmak durumundadır. Ancak bu yasal zorunluluklar TÜİK istatistiklerinde de görüleceğe üzere çocukların suça sürüklenmesine ve suç işleme döngüsünden çıkmasına engel olmamaktadır.

Çocukların suça sürüklenmesini engelleyecek önlemleri, suça sürüklenmiş çocukların ise suç sarmalına girmeden rehabilite edilerek topluma kazandırılmalarını sağlayacak bütüncül politikaları tespit etmek ve uygulamadaki aksaklıkları giderebilecek yöntemleri belirlemek adına Anayasamızın 98 ve içtüzüğümüzün 104 ve 105. Maddeleri gereğince bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını, arz ederiz.

Selcan TAŞCI

Tekirdağ Milletvekili

Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Ülkemizde suça sürüklenen çocuk sayısında son 10 yılda ciddi bir artış oldu. 2023 yılında suça sürüklenme sebebiyle yaklaşık 179 bin çocuk güvenlik birimlerine getirilirken suça sürüklenmiş çocukların en fazla suça karıştıkları ilk 4 başlık %39,8 yaralama, %20,8 hırsızlık, %7,7 pasaport kanununa muhalefet ve %4,9 ile uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, satmak, satın almak olmuştur. Buradaki oranların ötesinde toplumun geniş kesimlerini etkileyen travmatik hadiselerin faillerinin de suça sürüklenmiş çocuklar olduğunu görmeye başladık. En son örneklerden birisini “Sıla bebek” olayında yaşadık. 2 yaşındaki Sıla bebeğin tecavüz ve darp sonucu ölümüne sebep olan faillerden ikisi suça sürüklenmiş çocuklardı ve her ikisi de 7 Şubat tarihinde açıklanan mahkeme kararıyla suçlu bulunarak ceza aldılar.

Suçta sürüklenen çocuklar olgusu, üyesi olduğumuz Birleşmiş Milletler ve Avrupa Konseyinin komiteleri tarafından uzun yıllardır takip edilen ve tavsiye niteliğinde kararlar ile üyelerini yönlendirmeye çalıştıkları önemli başlıklardan biridir. Çocuk adalet sisteminin geliştirilmesine odaklanan bu komitelerin üzerinde durdukları en önemli eksiklerden biri ise suça yatkınlığın önlenmesidir. Konuyla ilgilenen uzmanların ortaklaştığını gördüğümüz en önemli suça sürüklenme sebeplerinin başında; yoksulluk, ailenin suç ile ilişkili bir geçmişinin olması, madde bağımlılığının çocukta / ebeveynlerde görülmesi, ebeveynsiz büyümek gibi başlıklar gelmektedir. Genel manasıyla, ekonomik, kültürel, sosyal gerekçelerle suça meyil etme potansiyeli olabilecek çocukların henüz suça karışmadan tespit edilerek önleyici politikalarla topluma ve kendisine faydalı bireyler haline getirmek üzerinde durulması, çocuk adalet sistemindeki en zayıf halkayı güçlendirecek adımların atılması çocuğun ve toplumun yararına olacaktır, tabiri caizse bataklığı kurutmak gerekmektedir.

Çocukların suça sürüklenmesini sadece aile, arkadaş ve yaşam alanını denetleyerek, takip ederek engelleyecek çağda değiliz. Dijital çağ beraberinde yeni iletişim kanallarını getirirken, çocukların kimlerle irtibat halinde olduklarını takip edebilmek, suça özendirici içeriklerden çocukları ayrı tutabilmek son derece güçleşmiştir. Bununla birlikte geleneksel medyanın suça özendirici yayınlarını da hesaba katarsak çocukların gayri meşru olana özendirildikleri ortadadır. Başta TBMM olmak üzere ilgili tüm kurumlar önleyici tedbirleri her yönüyle değerlendirmeli ve çok boyutlu bir mücadeleye girmelidir.

Suçta sürüklenmiş çocukların cezalarını tamamlamalarının ardından suç işlemeye devam etmeleri ciddi bir sistem sorgulaması gerektirmektedir. Suça sürüklenmesi engellenemeyen çocuk, devletin himayesinde cezasını çekip, rehabilite olup, izlendikten sonra tekrar suça sürükleniyorsa burada bir zafiyet olduğu varsayılacaktır. Suça sürüklenen çocukların toplumsal entegrasyonunun önünde görülen ve görülmeyen engelleri kaldıracak sistemin inşası zaruridir.

Bu bağlamda, Çocukların suça sürüklenmesini engelleyecek önlemleri, suça sürüklenmiş çocukların ise suç sarmalına girmeden rehabilite edilerek topluma kazandırılmalarını sağlayacak bütüncül politikaları tespit etmek ve uygulamadaki aksaklıkları giderebilecek yöntemleri belirlemek adına Anayasamızın 98 ve içtüzüğümüzün 104 ve 105. Maddeleri gereğince bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını, arz ederiz.